

BUY-COTT ALS PAGESOS

Un obsequi amb consciència, per aquestes festes.

En els debats europeus sobre política agrària, està cada vegada més present el problema ambiental que genera la intensificació agrària que hem vist als darrers 30 anys. La recerca de productivitat màxima, que aplica criteris estrictament industrials sobre el camp, provoca efectes negatius que ningú desitjava, però que són una realitat.

La llista de problemes detectats és llarga i no és un problema exclusiu de Menorca. Aquí s'ha parlat sovint de l'esgotament d'aqüífers per rec o la contaminació per nitrats. Però també crida l'atenció que les espècies d'ocells lligats als àmbits agraris vagin minvant a tota Europa, que hi hagi crítiques creixents contra les condicions dels animals permanentment establats o que s'hagin d'augmentar els controls sobre la presència de determinades substàncies químiques en alguns productes.

És per això que la Unió Europea, que destina el 43 % del seu pressupost a la Política Agrària Comunitària, va incrementant els requisits ambientals. De cada vegada més, la compatibilitat ambiental de les explotacions serà condició indispensable per rebre ajuts europeus.

El benefici econòmic s'ha convertit en l'únic objectiu d'aquestes dècades passades, i ens hem oblidat que el camp no és només un productor d'aliments, sinó també el sustent bàsic de molts altres serveis imprescindibles. És el que s'anomena multifuncionalitat de l'agricultura. Perquè la gestió agrària del territori, genera altres efectes, que normalment no es reflecteixen als mercats. Se'n diuen externalitats.

Hi ha externalitats positives i negatives. De negatives, ja n'hem esmentat algunes. Les positives es donen quan es fa una gestió conscient dels altres valors que inclou el territori. Són aquells pagesos que volen viure de la seva feina, però saben que també hi entra en joc el paisatge, la diversitat animal i vegetal, l'aigua dels torrents o dels aquífers, la producció d'aire net, la cultura dels elements etnològics, la riquesa de les varietats locals de cultius o de races de bestiar...

Però com aconseguir que aquests homes i dones del camp, que actuen de manera responsable amb tots aquests altres valors, i que tants beneficis donen a la societat, puguin sobreviure econòmicament en un mercat que considera aquestes coses com externes? Aquí és on entra en joc el buy-cott.

El buy-cott, en contraposició al més conegut boicot, consisteix precisament en comprar activament determinats productes o serveis, per ajudar-los. A Menorca, s'està fent un esforç per distingir les explotacions agràries que agafen compromisos ambientals i que generen externalitats positives. És la xarxa de llocs que adopten el que es denominen acords de custòdia del territori.

A partir d'un pacte voluntari basat en el diàleg, hi ha finques que signen un acord amb el GOB per aplicar una llista de mesures que s'han identificat que tenen doble benefici, econòmic i ambiental. Aquests pagesos i propietaris fan un esforç especial perquè la resta de ciutadans puguem seguir tenint una illa com ens agrada, amb paisatges agradables, amb fauna silvestre, amb bestiar que pastura...

A aquesta gent val la pena ajudar-la. I no surt gens car, perquè els productes de custòdia es comercialitzen directament entre pagès i consumidor, sense cost d'intermediaris. Les festes de Nadal són un bon moment per entrar en contacte amb aquesta iniciativa. Tota la informació és al web del GOB.

És el moment d'apostar per les coses que s'ho mereixen. I no hi ha transformació sense ànim. Animem als pagesos que fan custòdia del territori.

Ponent

A Ciutadella tenim una assignatura pendent amb la custòdia i punts de venda, la majoria de pagesos de Menorca estan al terme de ponent i no estan motivats. La societat rural és la principal productora del paisatge identitari de Menorca. Com es que no ho senten així? Te la culpa el sistema de mitjanja? Molt bona iniciativa els vals de regal.

Característiques de ponent

Jo crec que la societat de Ciutadella sempre ha estat més conservadora, i que els propietaris de terres, en general, ho són molt conservadors. A més, no fa tants d'anys, que quasi totes les associacions que en teoria defensen els pagesos van demanar públicament que a tots els llocs de Menorca es pogués construir una plaça turística per hectàrea.

O sigui, que defensaven els interessos dels propietaris, però per res dels pagesos. Vull dir que podria ser que en realitat no els interessi que el camp funcioni, per poder justificar la necessitat d'urbanitzar-lo.

Jo pens que l'amitgeria, amb aquests propietaris, està clar que es un lastre. Però per sort cada vegada van a menos, i molts propietaris nous tenen una altra visió de ses coses. De fet, veig que també hi ha llocs en custòdia a Ciutadella.

Estic d'acord amb que és una bona idea açò del val de productes. Hem d'ajudar a qui s'ho mereix.